

R&B

Reflectie

- ⊞ Waar maken wij ideeën kleiner zodat ze passen binnen rooster, toetsing, geld of verantwoording?
- ⊞ Welke systeemkeuze blijft buiten beeld wanneer een innovatie “niet lukt”?
- ⊞ Waar verdelen wij middelen op basis van herkomst, terwijl de bedoeling iets anders vraagt?
- ⊞ Welke vernieuwing noemen wij bewust "pilot" of "project", om de ongemakkelijke keuze die zij eigenlijk vraagt, nog even niet te hoeven maken?

Beweging

- ⊞ Van innovatie als project naar innovatie als systeemvraag.
- ⊞ Van inpassen in bestaande structuren naar herontwerpen van die structuren.
- ⊞ Van alles een beetje naar gericht mogelijk maken.
- ⊞ Van pilot aan de rand naar verandering in de kern.
- ⊞ Van een flap-over vol nieuwe woorden naar één woord dat je dit jaar echt in het rooster terugziet.

Intermezzo:

Wanneer nieuwe taal oude vormen ontmoet

*We ordenen om houvast te bieden,
en merken pas later wat we daarmee vastzetten.*

Scène: De studiedag

De zaal zit vol voordat de ochtend begint. Koffie dampt uit kartonnen bekers. Laptops klappen open.

Iemand zoekt nog snel een stopcontact langs de muur.

Op het scherm verschijnt de titel: Nieuwe kerndoelen — samen bouwen aan betekenisvol onderwijs

De spreker vertelt rustig. Over samenhang. Over brede ontwikkeling. Over onderwijs dat leerlingen niet alleen voorbereidt op toetsen, maar ook op het leven daarbuiten.

Ze spreekt over ruimte voor professionele keuzes. Over vertrouwen. Over onderwijs dat minder dichtgerogeld hoeft te zijn.

In de zaal gebeurt iets. Mensen gaan rechter zitten. Er wordt geknikt. Een docent fotografeert een sheet.

“Hier wilden we toch ooit naartoe?” fluistert iemand zacht tegen haar collega.

Na de presentatie verspreiden de teams zich over verschillende lokalen. Op tafels verschijnen flap-overs. Stiften klikken open.

Woorden vullen het papier. Eigenaarschap. Samenhang. Betekenisvol leren. Meer ruimte voor leerlingen.

Een docent tekent een groot schema met pijlen tussen vakken. “Waarom geven we geschiedenis, Nederlands en maatschappijleer eigenlijk nog zo los van elkaar?” zegt hij.

Een ander vult aan: “En waarom zouden leerlingen niet vaker buiten het lokaal kunnen werken?”

Er ontstaat energie. Voorzichtig nog. Maar voelbaar.

Tot ergens achterin een stem klinkt: “Hoe gaan we dit eigenlijk doen in het rooster?”

Het blijft even stil.

Niet lang.

Net lang genoeg.

De docent met het schema stopt met schrijven. Iemand anders schuift zijn stoel iets naar achteren.

Dan begint het rekenen.

“Misschien kunnen we een projectweek toevoegen.”

“Of één middag per periode.”

“Misschien binnen mentoruren?”

“Het moet wel passen binnen de PTA's.”

“En hoe toetsen we dit dan?”

“De inspectie gaat hier ook iets van vinden.”

Langzaam verandert het gesprek. Niet waarneembaar hard. Juist daardoor bijna ongemerkt. Wat eerst ging over onderwijs, gaat nu over